

KRYSTYNA WOJTCZAK

Tytuł profesora w postępowaniu przed Radą Doskonałości Naukowej

Streszczenie

Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o szkolnictwie wyższym i nauce jest, poczynając od 1920 r., ósmym polskim aktem rangi ustawy normującym sprawy dotyczące tytułu profesora, nie licząc ustaw odrębnych i ich nowelizacji. Jest też pierwszą ustawą, na wzór regulacji obowiązujących przed 1965 r., normującą jednym aktem prawnym sprawy szkolnictwa wyższego i nauki.

Nie każde z rozwiązań ustawą tą wdrożonych, mimo ich nowego ujęcia, oznacza pełne odstępstwo od regulacji przyjętych w latach minionych. To, co jest bezwzględnie w niej nowe, to uproszczenie trybu i warunków postępowania o nadanie tytułu profesora przez: (1) nowe określenie dziedzin nauki (sztuki) i dyscyplin naukowych (dyscyplin artystycznych) opartych, w ślad za systematyką OECD, na dwustopniowej kwalifikacji nauk (z pewnymi od niej odstępstwami); (2) ukonstytuowanie Rady Doskonałości Naukowej, jako instytucji nowej, od 1 stycznia 2021 r. wyłącznie wyposażonej w prawo wszczęcia postępowania o nadanie tytułu profesora (także odmowy) oraz jego dalszego prowadzenia, zakończonego decyzją tej Rady pozytywną albo negatywną.

Inne rozwiązania tej ustawy poddano szerszym lub węższym zmianom lub zachowano w brzmieniu dotychczasowym. Te, które taki charakter mają, są odpowiedzią na pytania: (1) komu tytuł profesora może być nadany, a wobec kogo, mimo spełnienia wymagań przed nim stawianych, z innych ustawowych powodów jest to niedopuszczalne; (2) jakich wymagań ustawodawca oczekuje od kandydata do tytułu naukowego i na ile stawiane przed nim oczekiwania – wybitnych osiągnięć naukowych (artystycznych) – wykracza poza ramy wcześniej obowiązujących standardów w tym zakresie; (3) co przesądza o doborze kandydatów na recenzentów i recenzentów w procesie postępowania i jaki jest tryb ich wyłaniania; (4) jakie są uwarunkowania ochrony prawnej kandydata przed negatywnymi rozstrzygnięciami Rady Doskonałości Naukowej, przy uwzględnieniu (5) niewzruszonych od 1990 r. warunków udziału w tym postępowaniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Słowa kluczowe: wymagania stawiane przed kandydatem do tytułu profesora – Rada Doskonałości Naukowej – Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej